

Syrien: 10 års modigt bibelarbejde

FOTO: CASPER TYBERG

Bibelselskabets protektor er
Hendes Majestæt
Dronning Margrethe II.

GENERALSEKRETÆREN HAR ORDET

Om små og store lys

Grundtvig spurgte engang: "Er lyset for de lærde blot?" Inden han risikerede, at nogen svarede ja, skyndte han sig at digte videre og gav os en af vore stærkeste folkelige sange, der umisforståeligt svarer nej og lader lyset være allemandseje. Det gælder lyset som oplyshed, men det gælder også i åndelig forstand, for "lys er himlens gave", som Grundtvig skrev.

Og lys er der brug for. Ikke mindst i en tid som denne, hvor dagene er korte, og vintermørket præger alt fra cykelture til menneskesind. Adventslys, kalenderlys og julelys i øjnene kan fortrænge meget mørke, men ærlig talt: Vi klarer det ikke selv.

Det gør den store verden heller ikke, for mørket er tæt adskillige steder. Syrien er faldet fra hinanden gennem et årti og skal finde sig selv i ruinerne, hvilket man kan læse meget mere om i dette nummer af Bibelen og Verden (side 4-11). Troende chikaneres eller forfølges alt for mange steder kloden rundt. Politiske og religiøse styrer i blandt andet Mellemøsten, hvor tv-stationen SAT-7 arbejder, lægger sig i selen for at holde lyset ude (side 14-15). Og i Vesten lægger angstens mørke sin tunge hånd på stadig flere.

Det er alt sammen til at blive helt tungsindig over - hvis altså ikke lyset var for hånden. Men det er det, gudskelov! Når vintermørket er tæt, og verdenssituationen dystert, oplyses vi af juleevangeliets ord om en flok hyrder, der blev mødt af "en hel hær af himmelske væsener", som der står i Bibelen 2020.

Hvem der bare havde været der, kan man tænke, for det må have været en livsforandrende oplevelse. Men perspektivet fra dengang rækker direkte ind i vores tid, for da hyrderne bagefter gik til stalden i Betlehem, blev de vidner til en verdensforandrende begivenhed: "Det rigtige lys, der skinner for alle mennesker, var på vej ind i verden."

Lyset er centralt i hele Bibelen. Ja, det vælder frem allerede i det allerførste kapitel, sådan som Peter Madsen viser i sin helt nye bog, *Urhistorien* (side 18-19). Siden har det igen og igen overvundet mørket, og da Jesus først erklærede sig som "verdens lys" og siden forlod gravens mørke, var det en demonstration af, at lyset altid vinder til sidst.

Som ny generalsekretær i Bibelselskabet er det den rene fryd at være med til at gøre Bibelen og dens lys nærværende. Det er nemlig formålet med vores virke og har været det, siden Grundtvig var ung. Men spørger man salmedigteren, er det at have og dele lyset hverken et privilegium for Bibelselskabet eller denne verdens lærde. I sangen fra 1839 spørger han - med et udråbstegn, der rummer svaret - sådan her: "Er ikke ordet i vor mund et lys for alle sjæle!"

Jo, vel er det så. Lyset fra oven er givet til enhver og kan deles med alle. Så er julegaven i hus!

”

Som ny generalsekretær
i Bibelselskabet er det den
rene fryd at være med til
at gøre Bibelen og dens
lys nærværende.

Johannes Baun

INDHOLD

Foto: Andrea Rhodes

SIDE 4-13

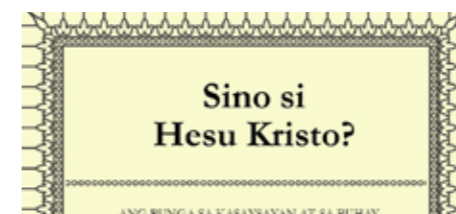
TEMA: BIBELARBEJDE I SYRIEN

I Syrien arbejder det lokale bibelselskab hårdt for at formidle materiale til oplæring af børn og unge. De uddanner nye søndagsskolelærere til at undervise børn og voksne i de lokale kirker, og de møder nye mennesker med evangeliet i deres butik og på gaderne. Halvdelen af alle kristne har forladt Syrien, og det krigshærgede land har hårdt brug for støtte til dem, der er tilbage - og til de nye kristne, der kommer til.

SIDE 6-7

Kampen mod traumerne

SIDE 12-13

Hvem er Jesus?

SIDE 16-17

50 år som protektor

”

Hvis du vidste, hvad det betyder at modtage en gave, når man ikke er vant til at få noget. Og så en bog som Bibelen!

George har mange yndlingssteder i Bibelen. De tre første vers i Brevet til Hebræerne kapitel 11 har været med til at styrke hans tro:

Tro er fast tillid til det, der håbes på, overbevisning om det, der ikke ses. Den er jo bevidnet om de gamle. I tro fatter vi, at verden blev skabt ved Guds ord, så det, vi ser, ikke er blevet til af noget synligt.

Et usædvanligt kald

De unge vil væk. Men Bibelselskabets generalsekretær i Syrien bliver, for frygten skal fordrives.

Af Synne Garff

Computerskærmen fryser pludselig. Vi stirrer på hinanden et øjeblik, må gentage ord, men ellers går samtalen faktisk overraskende let. George Andrea, generalsekretær i Det Syriske Bibelselskab, befinder sig på et lager i Aleppo. Han løfter computeren op i luften og svinger den rundt, så jeg kan se, hvordan der ser ud. Ståltreolerne er fyldt med bibler, men de høje, finerede reoler i resten af lokalet er tomme. George håber, der snart kommer en ny sending bøger. Kollegerne har lige været samlet i et kloster for at lægge en plan for juleuddelingen.

”Hvis du vidste, hvad det betyder at modtage en gave, når man ikke er vant til at få noget. Og så en bog som Bibelen!”

Computeren lander igen på bordet foran George, der kigger med sine milde øjne igennem et par tykke brilleglas og sender et af sine forsonlige smil, som jeg efterhånden har mødt en del gange rundt omkring i verden. Syrien bærer præg af 10 års borgerkrig. Dagligdagen er på mange måder besværlig og uforudsigelig. Elektriciteten ryger hele tiden, så maden ikke kan opbevares i fryseren. Forleden måtte George stå to timer i kø for at få brød. Familien får 50 liter fyringsolie til hele vinteren, så de kan se frem til mindst 100 kolde aftener og nætter uden opvarmning. Det er nu ikke det, der piner ham for tiden. Det er noget andet, som stikker langt dybere.

”De unge vil væk. Vi oplever en ny bølge af udvandring. Det smerter mig, for vi har brug for de unge talenter. Jeg håber meget, at de vil komme tilbage og hjælpe et par måneder om året, når de har fået uddannelse og arbejde.”

George forstår godt ungdommen. Ingen kan for tænke dem i at ville have et fredeligt liv med perspektiv. I Syrien er der ingen udsigt til stabilitet. Det koster seks-syv månedslønninger at sende et barn i en ordentlig skole.

Gud er med os

I begyndelsen af krigen blev George kidnappet og holdt fanget i flere uger. Han har oplevet bomber sprænge på nært hold, frygtet at miste sin søn og hustru, og det har været lige ved flere gange. George var med til at flytte bibler, Nye Testamenter og andre skrifter fra Aleppo til et mere sikkert sted på den syriske kyst, mens byen var under beskydning. Mange

mente, at det var vanvittigt at få to store lastbiler til at laste bøgerne og begive sig til Tartus. Det var virkelig farligt, men det lykkedes. Man må være motiveret af sin tro og opleve at have fået et særligt kald. For hvordan har han dog klaret at blive ved i alle de år?

”Gud er med os! Det var aldrig gået uden Gud. Vi er et levende bevis på, at Gud er her. Selvfølgelig bliver vi ramt af frygt. Synne, ved du, hvordan frygt føles? Har du nogensinde oplevet den frygt, der nærmest rører dig og omslutter dig? Har du oplevet den frygt, der lammer hele kroppen? I Syrien ved vi, hvad frygt er. Det er forfærdeligt. Har jeg besejret frygt? Nej, men det har *han*.”

George henviser til Johannes' Første Brev kapitel 4, vers 17d-19 som et af sine yndlingssteder:

Frygt findes ikke i kærligheden, men den fuldendte kærlighed fordriver frygten, for frygt er forbundet med straf, og den, der nærer frygt, er ikke fuldendt i kærlighed. Vi elsker, fordi han elskede os først.

Han forklarer, at det er skræmmende at vide, hvor meget kærlighed der skal til for at fjerne frygten. Samtidig har han erfaret, at Gud bliver ved med at tale til ham og give de bedste grunde til at slippe frygten.

Få juleevangeliet ud til børnene

På et tidspunkt følte George sig virkelig forladt af verden. Men ikke længere. Han er optaget af de mange opgaver, som skal løses i landet, hvor bibler efterhånden kan komme ud de fleste steder. Det er ham magtpåliggende at få juleevangeliet ud til børnene, så der kan plantes frø af håb. Der er stadig lommer, som kristne skal undgå. Men for tiden er der gang i etableringen af et nyt bibelcenter, ud over de eksisterende i Aleppo og Damaskus. Der forestår også et krævende arbejde med traumbearbejdelse. I den forbindelse er der selvfølgelig behov for midler. Men som George siger:

”Det hjælper mig at vide, at I beder for os. Det er det vigtigste, I kan gøre. I har været med til at tørre vores tårer bort. Vil I ikke nok blive ved med det?”

Jeg lover at sende hans ønske videre. George løfter hånden til hilsen og insisterer på, at vi næste gang skal mødes i Syrien, hans elskede og sønderbrudte land, hvor han vil fortsætte med at gøre sig umage for at følge sit kald.

Når våbnene lægges, begynder kampen mod traumerne

Tekst og foto: Kari Fure

Hvad siger du til en lille dreng, der er så deprimeret, at han hopper ud fra tredje sal for at tage livet af sig selv?

”Drengen overlevede, men tristheden i hans øjne var så tung. Han havde mistet livsgnisten.”

Psykiateren fra Aleppo famlede efter ord, der kunne give drengen håb. Hun ved ikke, om hun nåede ind, for kort tid efter rejste drengen og hans mor.

”Denne dreng er langt fra den eneste. Mange børn har store traumer efter krigen. Og nogle er så desperate, at de begår selvmord,” fortæller psykiateren.

Sundhedspersonale er traumatiseret

Syrien står over for en enorm genopbygningsopgave. Bygninger og infrastruktur ligger i ruiner over hele landet. Men måske er den usynlige krigsskade den værste. Efter mange års krig kæmper mange syrere med alvorlige traumer.

”Vi er et traumatiseret folk,” sagde Nabil Saad, leder af traumearbejdet i Det Syriske Bibelselskab, sidste gang jeg besøgte dem.

Men hvad gør du, når det sundhedspersonale, der skal hjælpe mennesker med deres traumer, også er traumatiserede? De har været i lige så mange farlige situationer og har set lige så megen lidelse som resten af befolkningen - ja, formentlig meget mere.

Læger, psykiatere og psykologer skal hjælpes til at bearbejde deres egne traumer, så de er rustede til de krævede opgaver, de står over for. Derfor inviterer Det Syriske Bibelselskab regelmæssigt sundhedsarbejdere til at deltage i traumekurser. Denne gang var jeg også inviteret som udsendt journalist.

Uddanner lokale sundhedsarbejdere

Ni syriske læger, psykiatere og psykologer sidder i hestesko på et conferencecenter i Beirut. For nogle af dem er det første gang, de har været ude af Syrien, siden krigen

begyndte. De kan ikke huske, hvornår det sidst var muligt at lægge sig i en blød hotelseng, spise fra en fristende midt-dagsbuffet - eller gå i byen og shoppe tøj, som et par af deltagerne gjorde.

At passe godt på sundhedspersonalet er en del af kurssets strategi. Arrangøren vil give disse modige mennesker det bedste.

Foran den lille gruppe på ni er Dr. Issam Smeir. Han er en af de få arabisktalende eksperter i behandlingen af traumeofre. De seneste år har han arbejdet med at uddanne lokale sundhedsarbejdere i Mellemøsten og Nordafrika, så de kan hjælpe traumeofre, hvor de bor. Det er også et mål, at de på sigt vil kunne uddanne andre sundhedsarbejdere.

”Det er en bedre strategi at uddanne lokale sundhedsarbejdere, end at eksperter kommer ind fra udlandet, bliver et stykke tid og rejser igen,” siger han.

I dag vil han introducere de syriske sundhedsarbejdere til narrativ eksponeringsterapi; en teknik, hvor fortællingen af livshistorier er central. Senere, når deltagerne går hjem og begynder at arbejde, får de tæt opfølgning via Skype og e-mail, og efter nogle måneder mødes de igen.

Sprængstof, blod og betonstøv

Dr. Smeir opfordrer deltagerne til at tage en runde og dele vigtige begivenheder i deres liv, så de kan lære hinanden at kende. De fleste fortæller om krigen.

Psykiateren fra Aleppo er den første til at tale. Jeg kalder hende Ayla. Ingen af kursisterne bruger deres rigtige navne i denne artikel, både af sikkerhedsmæssige årsager, og fordi de deler meget personlige begivenheder.

Ayla fortæller om, da universitetet i Aleppo blev bombet i januar 2013.

”Lugten er stadig i min næse,” siger hun. ”Jeg kan ikke glemme denne lugt af sprængstof, blod og betonstøv. Jeg så død på gaderne. Der var blod overalt. Min egen krop

var fuld af glasstykker fra vinduerne, der eksploderede. Jeg var i chok.”

Ayla indser, at hun er påvirket af krigen ligesom alle andre.

”Jeg har oplevet mange katastrofer. Jeg har mistet nære slægtninge. Vi har levet med lyden af raketter og endda været i livsfare,” siger hun.

Styrke eller ulempe?

Dr. Smeir opfordrer deltagerne til at tænke over, hvordan deres egne erfaringer kan påvirke det arbejde, de skal udføre.

”Man kan ikke hjælpe andre, hvis man selv har store skader,” siger han og lover at give dem tid og teknikker til at arbejde på deres egne indre sår.

Dr. Smeir beder dem også om at være klar over, at de har begrænsede kræfter. Men også, at deres egne dårlige oplevelser med tiden faktisk kan blive en styrke.

”Hvis de er i stand til at bearbejde deres eget traume, er de bedre rustet end før. De har mere viden, indsigt og forståelse for, hvad patienterne har været igennem,” siger han.

Leder stadig

Ayla kan genkende sig selv i professorens advarsler om, at det kan være overvældende at være psykiater for en krigsskadedt befolkning.

”Der har været dage, hvor jeg har følt mig så træt, at jeg ikke troede, jeg ville kunne fortsætte. Jeg måtte indrømme, at jeg ikke kan hjælpe alle,” siger hun.

Men der er en, hun så desperat ville have hjulpet. Hun leder stadig efter den dreng, der sprang fra tredje sal.

”Jeg kan bare ikke glemme hans tomme øjne,” siger hun.

I en pause fortæller hun, hvad der skete. Drengens familie var flygtninge fra Aleppo og havde boet flere steder i Syrien. Under krigen mistede han sin far. Da Aleppo blev

Psykiateren fra Aleppo var i livsfare under krigen. Nu vil hun hjælpe folk med at bearbejde krigstraumer. Men først skal hun hele sine egne indre sår.

Minder. De smertefulde oplevelser dominerer normalt hukommelsen hos mennesker, der er blevet traumatiserede i krig. Livlinen er en påmindelse om, at livet også har budt på gode oplevelser.

befriet, flyttede moderen tilbage til hjemmet med børnene. Det var ikke det glade gensyn, hun havde håbet på.

”Han fortalte sin mor, at han ikke kunne holde ud at se sin fars tøj og ejendele. ”Jeg vil ikke leve mere, for jeg har så ondt,” sagde han, men hans mor troede ham ikke.

Så en dag sprang han

”På hospitalet var han helt stille. Han havde ikke lyst til at tale mere,” husker Ayla.

Da drengen kom sig, bad hun hans mor om at tage ham med til samtaler, men de dukkede aldrig op.

”Der var for meget pres på moderen. Hun bebrejdede sig selv og klarede ikke stigmatiseringen.”

I sit job som psykiater arbejder Ayla intenst på at mindske stigmatiseringen ved at vise forældre, at psykisk sygdom er almindelig.

”Det er blevet mere accepteret at gå til psykiater. Folk ser, at traumerne påvirker dagligdagen, og indser, at smerten ikke kan holdes inde.”

Få lykkelige slutninger

Ayla fortæller om en anden lille flygtningedreng, der også forsøgte at begå selvmord. Han var blevet voldtaget.

”Forældrene vidste ikke, hvad der var sket, men drengen havde mareridt, ville ikke spise og nægtede at gå i skole. Han kunne græde ukontrolleret eller blive frygtelig vred. Nogle gange bankede han hovedet ind i væggen.”

Efter en periode med behandling med Ayla begyndte drengen at fortælle. Denne gang valgte hans forældre at arbejde sammen med hende.

”I dag er gerningsmanden blevet dømt og sidder i fængsel. Drengen er tilbage i skole og har det rigtig godt. Det sker stadig, at han besøger mig på kontoret, men nu er det bare for at sige hej.”

Ayla smiler. Det gør godt, når historierne har en lykkelig slutning. Alt for ofte sker det modsatte.

Den vanskelige vej hjem

Som følge af de seneste 10 års krig og konflikter har halvdelen af alle kristne forladt Syrien. De, der er tilbage, udgør kun 5 procent af befolkningen. Og for flygtningene er det fortsat næsten umuligt at vende tilbage.

EN ÅBNING FOR EVANGELIET

Tidligere boede kristne i Syrien i deres egne kvarterer og landsbyer, og muslimer gjorde det samme. Men krigen fik folk til at bryde op, og det har betydet, at de kommer i kontakt med hinanden på tværs af de religiøse grupper. Det har også betydet en ny åbning for, at evangeliet kan deles med nye mennesker, også gennem praktisk omsorg og hjælp, hvor flere oplever kristendommen i praksis.

Melo, en af de få tilbageblevne kristne i Syrien, står foran kirken i Aleppo, hvor hun er døbt. Kirkerne i Syrien er blevet drænet for kristne på grund af flygningestrømmen til udlandet. Man gør, hvad man kan for at være der for de kristne.

Tekst og foto: Bernt Greger Olsen

Syrien har været det land i Mellemøsten, hvor kristne oftest har søgt beskyttelse fra krig og forfølgelser i nabolandene. Alene fra Irak var der over en halv million kristne flygtninge, som havde søgt tilflugt, før krigen i Syrien startede i 2011.

Bibelselskabet holdt åbent

Men de seneste års krigsførelse har vendt op og ned på det meste. Halvdelen af de kristne har forladt Syrien. Alligevel har Det Syriske Bibelselskab formået at opretholde sin drift. Selv i Aleppo har kontoret og bibelbutikken kun været lukket få dage gennem hele krigen. Men det har været med stor fare for eget liv, at Bibelselskabets medarbejdere gik gennem gaderne med potentielle snigskytter på

lur. Næsten lige så farligt har det været at være derhjemme, hvor bomber kunne falde når som helst.

Selv om forholdene stadig er vanskelige, ser Det Syriske Bibelselskab frem mod et nyt Syrien og en ny fremtid. Men det kommer til at gå langsomt, siger de.

Ikke mulighed for at vende hjem

Hele den vestlige verden boykotter regimet i Syrien, og derfor tør flygtningene ikke vende hjem. De, der har forladt landet, bliver, hvor de er. De mange, der er internt fordrevne, har ofte ikke noget hus at vende tilbage til. Nu bor de i huse, der har tilhørt dem, der har forladt landet. Der er simpelthen ikke plads til, at flygtninge kan vende tilbage, selv om de gerne vil.

For godt et år siden rejste jeg fra Beirut i Libanon til Aleppo i Syrien via byerne Damaskus og Homs. Vi blev mindet om krigen overalt. De endeløse militære kontroller, udbrændte køretøjer og ikke mindst uendelige rækker ødelagte huse. En ting er at se det på film. At se det med egne øjne er noget andet.

Boghandlen i Aleppo

Endelig at ankomme til boghandlen i Aleppo for første gang i otte år, hvor krigen har raset, var følelsesmæssigt meget stærkt. Her blev jeg mindet om, hvordan kristne er kommet ind ad dørene gennem hele krigen for at få den bog, der giver dem styrke til at udholde prøvelserne. Jeg så, hvordan de i samarbejde med kirkerne fik grupper af

unge ind i boghandlen, så de kunne få Det Nye Testamente. Og jeg hørte vidnesbyrd fra alle dem, der ikke har en kristen baggrund, som også gerne vil have Bibelen.

Bibelselskabet sikrer en kristen fremtid

Jeg besøgte også et kloster, hvor flere hundrede børn og unge ventede på at blive optaget. Det var et af rejsens højdepunkter. Ad denne vej er Syriens kristne med til at sikre, at troen videreføres fra den ene generation til den næste. Også i den sammenhæng er bidrag fra bibelselskaber i Norden vigtige. Vi leverer materialer til oplæring af de unge, og vi uddanner nye søndagsskolelærere til at undervise i de lokale kirker - ikke kun børn, men også voksne.

Der er så mange, der er rejst, så der skal nye til.

En ny fremtid for Syrien

Syrere med forskellig religiøs baggrund overvældes af, hvordan kristne kan have et så tæt og personligt forhold til Gud. I mødet med Det Syriske Bibelselskabs medarbejdere får mange et nyt gudsbillede.

Tekst: Bjørn Håkon Hovde

Hvert år analyserer Bibelselskabet i Syrien landets behov og vælger derefter de områder, hvor arbejdet skal koncentreres. I Damaskus og Aleppo er befolkningskoncentrationen størst. Derfor er disse byer altid højt på prioriteringslisten.

I 2019 og 2020 har Bibelselskabet også intensiveret sit arbejde i Jazirah-regionen, der ligger i den nordøstlige del af Syrien mellem Eufrat og Tigris-floderne. De største byer dér er Hasakeh og Qamishli.

"Tidligere havde vi også omfattende arbejde i Raqqa, men på grund af ISIS' hærgen vil

det tage årtier at genopbygge byen, og endnu længere, før flygtningene vender tilbage - hvis de nogensinde gør det," siger Nabil Saad, der er projektleder i det syriske bibelselskab.

Desværre var syrernes trængsler ikke overstået, efter at ISIS var blevet besejret. Da Tyrkiet invaderede det nordlige Syrien i november, blev hundredtusinder af mennesker fordrevet. Mange af dem lever nu som flygtninge i byerne Hasakeh og Qamishli.

"I samarbejde med kirkerne er det alligevel lykkedes at nå ud til dem med bibler, børnebibler, kalendere og andet kristent materiale," fortæller Nabil.

Møder med mennesker

Nøgelpersoner fra kirkerne hjælper til i fordelingsarbejdet, og responsen fra befolkningen er overvældende. Hjælperne bliver mødt med enorm taknemmelighed:

"Det er altid godt at modtage lindring og mad, men det er anderledes at modtage en gave direkte fra Jesus - Guds eget hellige ord," siger Nabil.

Krigene i Syrien har bidraget til interne flygtningestrømme, hvilket betyder, at de forskellige etniske grupper nu lever langt mere blandet end tidligere. Der er stadig barrierer mellem etniske grupper og forskellige trosretninger, men interaktion og sameksistens kan gøre modsætningerne lettere at overvinde.

"Vi tror, at en effekt af det vil være, at nye naboer kommer tættere på hinanden. Vi ser dette som en fortsættelse af det arbejde, der er inspireret af Jesus og apostlene, og en åbning for os til at nå videre med evangeliet. Selv om det betyder hårdt arbejde," siger projektlederen.

Den kristne Gud er tæt på

En familiefar i Damaskus udtrykte mødet med medarbejderen fra Bibelselskabet - og Gud - på følgende måde:

"Først var vi næsten chokerede over, at du kom for at besøge os, men snart indså vi, at du var vores bedste ven. Vi oplevede, at Bibelen talte til os om Gud på en ny og meget klar og kraftfuld måde. Mest opsigtsvækkende var

det dog, da vi bad sammen - og du talte til Gud, som om du virkelig kendte ham. Har kristne virkelig et så nært forhold til Gud?"

Nabil fortæller, at en af Det Syriske Bibelselskabs medarbejdere, der har ansvar for ungdomsarbejdet, for nyligt sagde:

"Jeg har aldrig oplevet så mange unge mennesker, der har mistet deres mod og håb for fremtiden. Derfor søger mange af dem til os - og vi forsøger at nå dem."

Afhængig af vores støtte

Uden hjælp fra internationale bibelvenner vil arbejdet i Syrien stoppe.

"Når vi siger, at vi gerne vil nå ud til alle, mener vi, at vores arbejde skal være altomfattende. Det betyder, at vi har en stor opgave foran os," understreger Nabil.

"Der er brug for mange bibler, og der er brug for børnebibler og bibelsk materiale til forskellige aldersgrupper. Med tilstrækkelige ressourcer vil vi kunne bringe rigtig mange mennesker til Gud."

Nabil Saad er en af de centrale medarbejdere i Det Syriske Bibelselskab.

”Jeg har aldrig oplevet så mange unge mennesker, der har mistet deres mod og håb for fremtiden. Derfor søger mange af dem til os - og vi forsøger at nå dem.

”Det er anderledes at modtage en gave direkte fra Jesus - Guds eget hellige ord.

Foto: De Forenede Bibelselskaber

Bibelselskabet i Golfområdet arbejder i Kuwait, Bahrain, Qatar, Oman, Saudi-Arabien, Yemen og De Forenede Arabiske Emirater.

Hvem er Jesus Kristus?

Bibelselskabet i Golfområdet arbejder for, at flere mennesker skal møde julens evangelium på deres eget sprog. Derfor har de igennem en årrække udgivet materialet "Christ of Christmas". Det er blevet så stor en succes, at det i efteråret udkom på 10 nye sprog, nu med titlen: "Who is Jesus Christ?"

Tekst: Thomas Godsk Larsen
Foto: Bibelselskabet i Golfområdet

Kirker overalt i Golfområdet har i årevis brugt materialet i deres forkyndelse for landenes befolkning og de mange gæstearbejdere.

Den lille håndbog "Christ of Christmas", der trykkes i A6-format, så den passer lige i lommen, udkom først på 16 sprog. Den fortæller om Jesus' liv og gerning og om Jesus som Kristus før, nu og i al evighed. Den retter sig mod så vel kristne som ikke-kristne, der vil vide, hvem Jesus er, og den hjælper mennesker til at få hul på Bibelen og evangeliet om Jesus Kristus.

Evangeliet holder hele året

Bibelselskabet i Golfområdet fortæller, at de lægger vægt på, at indholdet er direkte og let formidlet, og at det gør

det nemt for andre trosretninger at se, hvem Kristus er. Da man erfarede, at materialet var populært, men ofte kun blev brugt op til jul, besluttede man i 2019 at udvide håndbogen og give den et navn, der - ligesom evangeliet - holder hele året: "Who is Jesus Christ?"

Samtidig voksede ambitionerne om at formidle materialet til endnu flere mennesker. Det første år blev "Who is Jesus Christ?" trykt på engelsk, nepalesisk og telugu, det fjerde mest talte sprog i Indien. Nu er den udvidede håndbog trykt og tilgængelig på ti nye sprog: Amharisk, arabisk, hindi, kannada, malayalam, urdu, punjabi, singalesisk, tagalog og tamilsk.

Bringer juleevangeliet ud i Golfområdet

En ven af Bibelselskabet i Golfområdet fortæller, at han glæder sig til at formidle materialet til nogle af de mange udenlandske taxachauffører, han møder:

"De fleste af dem taler urdu og malayalam. Jeg er taknemmelig over, at Bibelselskabet gør denne bog tilgængelig på netop disse sprog."

En præst hos en af kirkerne i Golfområdet, Pastor James, ser også frem til at modtage håndbogen:

"Vores kirke rækker ud til forskellige samfund, og vi kommer til at kunne bruge "Who is Jesus Christ?" på både hindi, kannada, nepalesisk og malayalam. Vi glæder os til

Få svaret på 10 nye sprog

at modtage dem og dele dem ud til mennesker i og omkring kirken," udtaler han til Bibelselskabet i Golfområdets nyhedsbrev.

De nyoversatte håndbøger er hen over efteråret blevet udsendt til en lang række kirker i Bahrain, Kuwait og De

Forenede Arabiske Emirater. Hele 11.000 eksemplarer er blevet trykt, og digitale udgaver af håndbogen distribueres nu via WhatsApp-grupper.

HJÆLP BIBELARBEJDET: TEGN ET GAVEBREV

NÅR DU TEGNER ET GAVEBREV, hjælper du Bibelselskabet med at kunne arbejde langsigtet. Med et gavebrev forpligter du dig til at støtte Bibelselskabet hvert år i ti år og får til gengæld mulighed for et større skattefradrag.

NÅR DU STØTTER Bibelselskabet med et gavebrev, kan vi bedre planlægge finansieringen af vores arbejde. Det er værdifuldt for vores kolleger ude i verden at vide, hvor stor en støtte de kan regne med.

DU KAN enten støtte ved at give et fast årligt bidrag eller ved at give en procentdel af din årlige indtægt. Hvis du støtter med et fast bidrag, kan gavebrevsaftalen med fordel tilknyttes Betalingsservice. Det er muligt at give hele årets beløb på én gang eller dele det op i rater hen over året.

LÆS MERE på www.bibelselskabet.dk/gavebrev eller ring til databaseadministrator Bertram Eiriksson på tlf. 51 82 13 15 eller vores fundraiser Cecilie Baunegaard Jørgensen på tlf. 52 14 59 21.

TAK FOR STØTTEN.

TV-stationen SAT-7 sender programmer til isolerede kristne. I dag når stationen millioner af mennesker på sociale medier og via en helt ny streamingtjeneste.

Af Thomas Godsk Larsen

I 1980'erne fik Dr. Terrence Ascott en god idé. Han gik igennem Kairos gader og bemærkede, hvordan folk sad inde i deres hjem og så TV. Mange var analfabeter. Pludselig slog det ham, at den eneste måde, de nogensinde ville kunne høre evangeliet på, var igennem TV. Ideen om SAT-7 var født.

Her, 25 år senere, sender SAT-7 gudstjenester, programmer om kristendom, trosfrihed, ligestilling, uddannelsesprogrammer for børn, og der bygges bro til muslimer. Blandt meget andet. Stationen sender på fire kanaler, tre sprog og i 25 lande. SAT-7 har cirka 25 millioner unikke seere årligt på tværs af kanalerne. TV-stationen har vundet flere priser for sit arbejde med blandt andet bibelformidling for børn og kvinders rettigheder. Man er med andre ord nået utrolig langt på de 25 år, noterer Rita El-Mounayer sig:

”Det er en stor ære at få lov at lede dette arbejde og markere denne milepæl. Jeg blev administrerende direktør for to år siden efter at have tjent i SAT-7 i mere end to årtier, og jeg har oplevet på første hånd, hvor meget vi har at være taknemmelige for. Mest af alt er jeg taknemmelig for Guds trofasthed og nåde ved at have bragt os så langt.”

TV-stationen bliver ved med at udvikle sig. For et par år siden blev der etableret en uddannelseskanal, ACADEMY, der formidler undervisningsprogrammer (arabisk, engelsk, matematik, biologi mm.) til alle børn, uanset trosbaggrund. Programmerne er uden forkyndelse, men de etiske værdier har en fremskudt plads. Der er også produceret programmer om trosfrihed for unge, som har fået øget fokus, og kanalens tilstedeværelse på de sociale medier har udviklet sig enormt.

Som et nyt tiltag i SAT-7's digitale satsning, lancerede SAT-7 i starten af 2021 en ny streamingtjeneste kaldet SAT-7 PLUS. Et tiltag, som man håber, kan blive en *game changer*, der især skal nå unge på nye måder. Nu kan folk overalt i verden nemlig få adgang til SAT-7's programmer på arabisk, farsi og tyrkisk on-demand fra enhver mobilenhed via en app såvel som fra deres computerbrowser og snart også fra ethvert smart-TV. I følsomme sammenhænge kan forfulgte kristne og nysgerrige seere følge med uden at skulle dele personlige oplysninger eller blive profileret af kunstig intelligens. Og når de først har set et program, kan de dele det med andre - på de sociale medier eller privat ved direkte beskeder:

”Mediebrugere i dag forventer on-demand-indhold. SAT-7 PLUS gør os ikke kun relevante i nutidens mediefelt, men endnu vigtigere: Det gør vores programmer mere tilgængelige. I dag som før er opgaven at gøre Guds kærlighed synlig for alle,” slutter Rita El-Mounayer.

25 år med kristent TV i Mellemøsten og Nordafrika

KRITISKE FORHOLD I AFGHANISTAN

De kristne er under øget pres, efter Taliban er kommet til magten. "Afghanistan er for muslimer," udtalte en leder fra Taliban i august.

SAT-7 PARS sender i øjeblikket to Dari-programmer specifikt til afghanske seere: Window of Light og Secret of Life. I de første seks måneder af 2021 oplevede SAT-7 PARS en stigning i publikumsengagement fra seere i Afghanistan, især på Facebook.

SÅDAN KAN DU STØTTE SAT-7

Gaver indbetales på giro eller bank:
reg.nr. 3001 kontonr. 9000488.
Skriv: Gave til SAT-7.

Eller betal via hjemmesiden:
www.bibelselskabet.dk/giv-tv

Du kan også lave en fast giveraftale via Betalingsservice til SAT-7.
Ring på telefon

3312 7835

**MobilePay
62903**

Mærke: "SAT-7"

H.M. DRONNINGEN FEJREDE 50 ÅR SOM REGENT OG PROTEKTOR FOR BIBELSELSKABET

Med valgsproget "Guds hjælp, Folkets kærlighed, Danmarks styrke" har Hendes Majestæt Dronningen til januar 2022 gennem et halvt århundrede været statsoverhoved for Danmark, Færøerne og Grønland - og protektor for Bibelselskabet.

Den 14. januar 2022 er det 50 år siden, at Frederik 9. gik bort, og Dronningen efterfulgte sin far på tronen. Gennem sin 50-årige regeringsperiode har Dronningen repræsenteret Danmark udadtil og været et samlingspunkt indadtil. I alle årene har hun været protektor for Bibelselskabet.

Se nogle af milepælene fra Dronningens lange historie med Bibelen og Bibelselskabet.

DRONNINGEN PÅ BESØG I BIBELSELSKABET

Allerede i 1976 - få år efter Hendes Majestæt Dronningen tiltrådte som regent - blev arbejdet med en ny, autoriseret oversættelse igangsat. Det er den oversættelse, som vi i dag kender som 1992-oversættelsen. Dronningen fulgte oversættelsesarbejdet med stor interesse. Den 18. januar 1988 besøgte hun Bibelselskabet for at blive orienteret om det igangværende arbejde af daværende generalsekretær Niels Jørgen Cappelørn (th). Til venstre ses lederen for oversætterne af Det Gamle Testamente Svend Holm-Nielsen. Foto fra Bibelselskabets Årbog 1988.

FESTGUDSTJENESTE FOR 1992-OVERSÆTTELSEN

Det store øjeblik: Den nye bibel bæres ind i Københavns Domkirke under overværelse af Hendes Majestæt Dronningen. Det er daværende formand for Bibelselskabets bestyrelse Niels Ehrenreich, som bærer den nye bibel, flankeret af daværende biskop Erik Norman Svendsen. Foto fra Bibelselskabets Årbog 1992.

FEJRING AF TEGNBIBEL

I 2013 blev Tegn Bibel autoriseret af Hendes Majestæt Dronningen, og det blev markeret med en festgudstjeneste i De Døves Kirke på Frederiksberg. Med Tegn Bibel fik danske døve endelig et bibelsk skrift på deres eget modersmål, dansk tegnsprog. Tegn Bibel var undervejs i over 10 år og består af hele Lukasevangeliet og udvalgte tekster til kirkeåret samt folkekirkens ritualer. Den er gratis tilgængelig på tegnbibel.bibelselskabet.dk Foto: Keld Navntoft/Ritzau Scanpix.

BIBELSELSKABET FYLDER 200 ÅR

I 2014 var Hendes Majestæt Dronningen igen inviteret til festgudstjeneste i Københavns Domkirke. Denne gang var det Bibelselskabets 200 års jubilæum, der blev fejret. Her hilser Majestæten på daværende formand for Bibelselskabets bestyrelse Cai Frimodt-Møller (tv) og daværende generalsekretær Morten Thomsen Højsgaard (th). Foto: Jens Astrup/Ritzau Scanpix.

PROTEKTOR PÅ ARBEJDE

I 2000 udkom Rigs- og slægtsbibelen: En pragtbibel med knap 50 vignetter tegnet af Hendes Majestæt Dronningen. Den blev udgivet i anledning af kristendommens 2000-års jubilæum og udkom samtidig i en dansk, færøsk og grønlandsk udgave for at markere, at rigsfællesskabet også er et kirkeligt fællesskab. Her vurderer Hendes Majestæt Dronningen nogle af de mange vignetter til Rigs- og slægtsbibelen sammen med grafiker Bent Rohde. Bibelselskabet havde tidligere udgivet kort, som var illustreret af Dronningen, men det var første gang, at protektoren og selskabet samarbejdede om et illustrationsprojekt af denne kaliber. Foto: Rune Hansen.

DRONNINGEN SOM KUNSTNER

En af Hendes Majestæt Dronningens smukke vignetter fra Rigs- og slægtsbibelen: Abraham, der funderer over Guds ord: "Se på himlen, og tæl stjernerne, hvis du kan. (...) Så mange skal dine efterkommere blive." (Første Mosebog 15,5)

Peter Madsens tegneserie om Jesu liv, Menneskesønnen, har for længst opnået klassikerstatus. Nu kommer en ny bog fra tegneseriemesterens hånd, *Urhistorien*, hvor han i ord og billeder genfortæller og fortolker de første 11 kapitler i Bibelen.

Jeg ville ikke lave en børnebibel med nuttede dyr i Noas Ark

Af Malene Fenger-Grøndahl

Når Gud, i Første Mosebog, uddriver mennesket af Edens Have, kan det så tænkes, at det nærmest er en nødvendighed for, at mennesket kan få lov at udfolde sin frihed, og ikke først og fremmest udtryk for, at Gud ønsker at straffe det oprørske menneske? Er historien om Babelstårnet en historie om en jaloux Gud, der ikke ønsker, at mennesket skal gå ham i bedene ved at bygge et tårn, der skal række helt op til himlen, eller er det snarere en fortælling om, hvordan store menneskelige projekter alt for let udarter sig til ideologiske blindgyder med totalitære tendenser?

Det er spørgsmål som disse, tegneserier skaber Peter Madsen har stillet sig selv i den omkring tre år lange proces med at skabe bogen *Urhistorien* - en genfortælling i ord og billeder af de første 11 kapitler i Bibelen, tilsammen kendt som *Urhistorien*.

Bogen indeholder Peter Madsens fortolkning af de 11 kapitler, som tilsammen fortæller fem nogenlunde afgrænsede historier - Skabelsen, Adam & Eva, Kain og Abel, Noas ark og Babelstårnet. Og den autodidakte tegner har på samme tid gjort sig umage for at gøre tekster og billeder enkle og udtrykke den flertydighed og dybde, som han har fundet i historierne.

"Fortællingerne kan på overfladen ligne simple eventyr, som de fleste af os har kendt fra barnsben og været fascineret af, fordi de rummer stærke billeder, som børn umiddelbart kan forholde sig til. Men ved at genlæse historierne og også dykke ned i teksterne og betydningen af mange af de hebraiske begreber i den originale tekst, har jeg fundet nye lag og mange tolkningsmuligheder i hver enkelt fortælling. Det er gået mere og mere op for mig, at der er mange måder at forstå historierne på, og at de har meget at sige også ind i vores nutid," siger Peter Madsen.

Stærke billeder og psykologiske fænomener

Han opfatter historierne både som mytiske fortællinger

om menneskets grundvilkår og som beretninger, der spejler psykologiske fænomener og mekanismer i det enkelte menneske.

"*Urhistorien* beskæftiger sig med de allerstørste spørgsmål i tilværelsen: Hvorfor er vi til? Hvorfor lever vi ikke evigt? Hvorfor rammes vi af naturkatastrofer og sygdom? Hvorfor slår vi hinanden ihjel? Det er enkle, men også komplicerede spørgsmål, og derfor må fortællingerne, de beskæftiger sig med dem, hæve sig op over det hverdagsagtige, op i det mytiske rum. Myter er jo netop beretninger, der ikke er sande forstået som historiske beretninger eller videnskabelige fakta, men som beskrivelser af almenmenneskelige erfaringer," siger han.

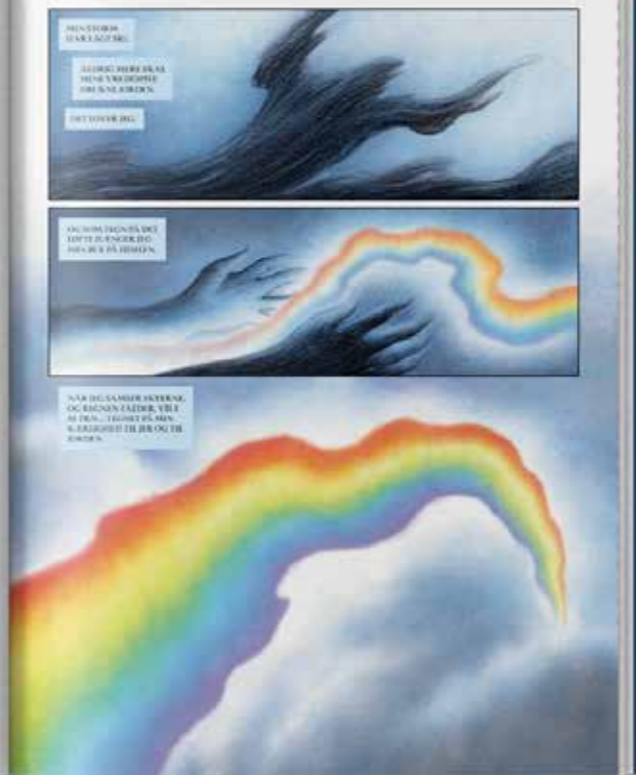
Guds åndedræt

Men hvordan omsætter man så en mytisk og poetisk læsning af Bibelens 11 første kapitler til en tegneserie, hvor noget jo må gøres billedligt og konkret på siderne?

Det har været en udfordring og en proces, som har krævet masser af research og samtaler med eksperter og forlagsredaktør, fortæller Peter Madsen.

"Jeg har læst og diskuteret og tænkt og tegnet i flere år, og jeg har forsøgt at lægge mange lag og flertydigheder ind i billederne. Jeg har for eksempel forsøgt at skabe en helhed ved blandt andet at gøre Guds åndedræt som det, der giver liv til verden, og som vi som individer alle deler, til et gennemgående tema. Samtidig har jeg bestræbt mig på at give hver fortælling sit eget udtryk ved at bruge forskellige tegneteknikker - fra akvarel over tusch til gouache," siger han.

Fordybelsen i den hebraiske originaltekst har ført til, at Peter Madsen har opdaget nuancer og mulige forståelser af fortællingerne, som han ikke var opmærksom på før, og som har haft stor betydning for hans valg af motiver og billedsprog. Et eksempel er den anden skabelsesberetning.

OM PETER MADSEN

Peter Madsen (født 1958) er Danmarks mest berømte nulevende tegneserier skaber. Han er bl.a. kendt for en serie albummer med fortællinger fra den nordiske mytologi, Valhalla-serien, som i 1986 fik premiere som tegnefilm, instrueret af Peter Madsen selv.

I 1996 udkom *Menneskesønnen*, en tegneserie på 136 sider malet i akvarel, hvis fortælling er baseret på de fire evangelier i Det Nye Testamente. *Menneskesønnen* er blevet en klassiker i Danmark, hvor den har solgt over 200.000 eksemplarer.

Siden har Peter Madsen tegnet og skrevet flere bøger for Bibelselskabet, bl.a. om Jobs Bog og en trilogi om pigen Signe, hvori han formidler de tre store kristne højtid for børn og unge.

PRIS: 249,95 KR.
KØB BOGEN PÅ
BIBELSELSKABET.DK/
WEBSHOP

"Vi er vant til at få at vide, at Gud skaber en mand, og han hedder Adam. Men på hebraisk er *adám* en afart af navnet på den frugtbare agerjord, *adamá*, og i begyndelsen er ordet *adám* ikke brugt som et egennavn, men simpelthen som en betegnelse for det væsen, der er skabt af jord. Det hebraiske sprog bruger ikke store begyndelsesbogstaver, og man kan ikke skelne, hvornår der er tale om *adam*, mennesket generelt, og Adam, manden Adam," fortæller han.

"I den danske bibeloversættelse kommer skiftet til egennavn det sted i fortællingen, hvor kvinden skabes, og det giver god mening. Der, hvor *kvinden* træder ind på arenaen, træder Adam også i karakter og udkrystalliserer sig som mand. Derfor har jeg først på det billede ladet Adams kønsorganer blive synlige."

Babelstårnet i den digitale tidsalder

Det har været vigtigt for Peter Madsen, at *Urhistorien* ikke blev en bog, der slørede de eksistentielle dybder i historierne med romantiserede paradisis-illustrationer eller nuttede dyr på Noas Ark. Han håber, at hans bog ikke bliver kategoriseret som enten voksen- eller børnebog, og at læsere i alle aldre vil opleve, at de gamle fortællinger taler ind i deres liv og tid. Derfor har han også med for eksempel historien om Babelstårnet tilladt sig at lægge nogle direkte referencer til nutiden ind.

"For mig at se handler den historie meget om, hvordan vi som fællesskab - også når vi forsøger at skabe noget godt sammen - let kan ende i noget, som slet ikke er spor godt. Det har jeg blandt andet illustreret med et billede på vores digitale tidsalder, hvor vi alle står foran hver vores lille skærm og tror, at vi er en del af et fællesskab, men måske slet ikke er det."

ER DU SYGEPLEJERSKE?

SAMTALE-RETRÆTE FOR SYGEPLEJERSKER I LØGUMKLOSTER

FOR FØRSTE GANG AFHOLDSES DER KURSUS I BIBELSK SJÆLESORG FOR SUNDHEDSPERSONALE. DET SKER PÅ BAGGRUND AF ET NYT MATERIALE.

- Er du optaget af tro, teologi og psykologi?
- Har du behov for at reflektere over et tab eller et stresset arbejdsliv?

Så er der mulighed for at deltage i et kursus i bibelsk sjælesorg, hvor Bibelens tekster aktivt inddrages til refleksion og samtale, samtidig med at du får indsigt i de psykologiske mekanismer omkring sorg.

LÆS MERE OM BIBELSK SJÆLESORG: www.bibelselskabet.dk/bibelsk-sjaelesorg

TILMELDING sker igennem Løgumkloster Refugium: www.loegumkloster-refugium.dk

TIDSPUNKT: 4.-7. MARTS 2022
MAX ANTAL DELTAGERE: 25

PRIS FOR LOGI OG FORPLEJNING: 2.500 kr. inklusive gratis undervisning og håndbogen *Bibelsk sjælesorg* - når vi rammes på livet, særudgave for sygeplejersker.

MEDVIRKENDE: PREBEN KOK, seniorkonsulent i sjælesorg og supervision; HELLE MØLLER JENSEN, sognepræst; PERNILLE LYDEKING SVENNINGSEN, hospitalspræst; SYNNE GARFF, international chef i Bibelselskabet.

Foto: Claudio Schwarz / Unsplash

Foto: De Forenede Bibelselskaber

**SYRIENS
KRISTNE ER
UNDER
HÅRDT PRES**

FYLD RUINERNE OP MED JULEEVANGELIET

GIV DIN STØTTE HER

ELLER
MOBILEPAY
62903

REG.NR. 3001, KONTONR. 9 00 04 88 · MÆRKET 'BIBLER TIL SYRIEN'

**BESØG VORES HJEMMESIDE OG STØT FAST:
WWW.BIBELSELSKABET.DK/STOET-FAST**

KOMMER DER FLERE MIDLER IND, END DER ER BRUG FOR, GÅR OVERSKUDET TIL LIGNENDE PROJEKTER.

